

Etický kodex
zdravotnického
pracovníka
nelékařských oborů

Etické zásady zdravotnického pracovníka

- Práce zdravotnického pracovníka je založena na úctě k životu, na respektování lidských práv a důstojnosti každého jednotlivce bez ohledu na národnost, rasu, víru, barvu kůže, pohlaví, politické přesvědčení nebo sociální postavení.
- Zdravotnický pracovník dbá na dodržování lidských práv u jednotlivců i skupin, tak jak jsou vyjádřena v Chartě lidských práv Spojených národů a v Úmluvě o právech dítěte. Stejně tak zdravotnický pracovník dbá na dodržování práv pacientů, tak jak jsou vyjádřena v Chartě práv pacientů a v Chartě práv hospitalizovaných dětí.

Etické zásady zdravotnického pracovníka

- Zdravotnický pracovník je povinen chránit informace o těch, kterým poskytuje své služby, a to i v případech počítačového (elektronického) zpracování informací.
- Zdravotnický pracovník je povinen znát a dodržovat zákony a zákonné předpisy platné pro jeho profesi.

Etické zásady zdravotnického pracovníka

- Zdravotnický pracovník je povinen převzít profesionální odpovědnost za podporu zdraví, prevenci nemocí, za obnovu zdraví a zmírňování utrpení, přispívat ke klidnému umírání a důstojné smrti.
- Zdravotnický pracovník poskytuje zdravotnické služby jednotlivcům, rodinám, skupinám a společnosti a spolupracuje s odborníky jiných oborů.

Zdravotnický pracovník a spoluobčané

- Zdravotnický pracovník zodpovídá za péči, kterou v rozsahu své odbornosti a pravomocí poskytuje těm, kteří zdravotní péči potřebují.
- Zdravotnický pracovník při poskytování péče respektuje náboženské přesvědčení a životní hodnoty občanů, jejich životní zvyky a duchovní potřeby, a snaží se vytvářet takové podmínky, které by odrážely individuální potřeby jednotlivců.
- Zdravotnický pracovník v rozsahu své odbornosti a pravomocí poskytuje občanům informace, které jim pomáhají převzít spoluzodpovědnost za jejich zdravotní stav a případnou léčbu.

- Zdravotnický pracovník považuje informace o pacientech za důvěrné a tyto informace předává pouze se souhlasem pacienta nebo vyplývá-li to ze zákona.
- Zdravotnický pracovník poskytuje péči v rozsahu své odbornosti a pravomocí, má schopnost autoregulace a empatie.
- Zdravotnický pracovník aktivně usiluje o vlastní odborný, osobní a intelektuální růst po celou dobu svého profesionálního života a své nové znalosti a dovednosti se snaží využít v praxi.

Zdravotnický pracovník a praxe

- Zdravotnický pracovník za každé situace usiluje o co nejvyšší kvalitu a úroveň poskytované zdravotní péče.
- Zdravotnický pracovník poskytne nezbytně nutnou zdravotní péči i nad rámec svých pravomocí, pokud ji nemůže poskytnout způsobilý zdravotnický pracovník a pokud nebezpečí, které plyne z prodlení, je větší než možné nebezpečí plynoucí z nedostatečných znalostí a dovedností zdravotnického pracovníka.

Zdravotnický pracovník a společnost

- Zdravotnický pracovník se podílí na zdravotním uvědomění jednotlivců i společnosti.
- Zdravotnický pracovník spolupracuje při těch aktivitách, které směřují ke zlepšení zdravotního a sociálního zabezpečení obyvatelstva.

Zdravotnický pracovník a spolupracovníci

- Zdravotnický pracovník spolupracuje v rámci multidisciplinárního týmu s ostatními profesionály tak, aby byly splněny všechny cíle plánu komplexní péče o pacienta.
- Zdravotnický pracovník respektuje znalosti a zkušenosti svých kolegů i spolupracovníků jiných odborností.
- Zdravotničtí pracovníci se navzájem podporují ve svých odborných rolích a aktivně rozvíjejí úctu k sobě i druhým.
- Zdravotnický pracovník podle nutnosti vystupuje jako ochránce pacienta, pokud je péče o něho ohrožena nevhodným chováním nebo jednáním jiného zdravotníka či občana.

Zdravotnický pracovník a profese

- Zdravotnický pracovník je odpovědný za vysokou kvalitu jím poskytované zdravotní péče a za co nejvyšší odbornou úroveň svého vzdělávání.
- Zdravotnický pracovník dbá na udržování a zvyšování prestiže své profese.
- Zdravotnický pracovník se neustále snaží o rozvoj své profese a zvýšení její odborné úrovně.
- Zdravotnický pracovník soustavně pracuje na definování a kultivaci vnitřního obsahu zdravotní péče.

DESÁTERO DŮVĚRYHODNÉ SESTRY

1. **Nebud' anonymní.**
2. Při prvním setkání s nemocným **se představ** plným jménem. Nos trvale jmenovku.
3. Dohodni se s nemocným předem, jak se budete **oslovovat**. Nezapomeň, že každý člověk má **své příjmení** - nikdo není bezejmenný, ale není pro tebe děda, babička či Frantík či Andulka (s výjimkou dětí), a to bez ohledu na jeho věk, nemoc či postižení. Teprve vzájemná dohoda vám umožní jiné oslovení! Oslovuj nemocné často, čekají na projev tvého zájmu.
4. **Dospělému** člověku vždy **vykej**. Ani ty si **nenechej tykat**.
5. Chovej se **kultivovaně**. Nepokřikuj, nebuď vulgární. Pacient i veřejnost tě slyší, i když si to neuvědomuješ.
6. Podporuj spolupráci, buď **kolegiální**. Nepomlouvej, ani neverbálně nedevalvuj své spolupracovníky.

DESÁTERO DŮVĚRYHODNÉ SESTRY

7. fyzickým postojem - *“Nestojím často nad nemocným či spolupracovnící s rukama v bok, rozkročeně, apod?”*
 - gestikulací - *“Nebrožím často či nevybrožuji?”*
 - proxemikou - *“Na jakou vzdálenost komunikuji?”*
 - haptikou - *“Pokládám občas laskavě ruku na pacienta? Podtrhuji svůj pokyn dotekem?”*
 - mimikou - *“Mám ve tváři výraz vstřícnosti a porozumění?”*
 - mluv co nejčastěji očima. Nikdo nemůže chtít, abys měla stále na tváři úsměv. Ale tvoje oči mohou být pozorné, laskavé a vstřícné vždycky.

DESÁTERO DŮVĚRYHODNÉ SESTRY

8. Pamatuj, že důležitou vizitkou důvěryhodnosti zdravotníka jsou jeho ruce. Ošetřeným, přiměřeně dlouhým a čistým nehtům nevadí jemná barva laku. Tmavé dlouhé nehty, ale i zanedbané ruce důvěru nebudí.
9. Ve službě buď vždy čistý a upravený. Přiměřená délka sukně mírně nad kolena působí seriózně. Nedoplňuj služební oděv obnošenými věcmi (svetry, tričky, pantoflemi). Neklapou zbytečně tvoje boty? Jen lehké nalíčení tě zkrášlí a vyvolá pocit důvěry. Přiměřenost patří i k nošení šperků a volbě účesu. Malé náušnice zpravidla nevadí, kroužky v nose a uchu vadí, stejně jako několik řetězů na krku a velké prsteny.
10. Před nástupem do služby se podívej do zrcadla a polož si otázku: **“Vypadám a chovám se tak, že bych jako pacientka měl/a k takové sestře důvěru?”**

Nezapomínej, že důvěryhodnost podporují i tvoje neverbální projevy. Využívej pozitivně všech forem neverbální komunikace. Nezapomeň, že sděluješ mnoho